

KADINLARIN eşitlik toplumsal ilerleme ve barış için SESİ

A. Çelik
tarafından
TÜSTAY
bağışlanmıştır

EKİM
1978
yıl: 4
39-18

NEDENİ ?

Açıklanan zamli fiyatlar

Cinsi	Eski fiyat	Yeni fiyat
Süper Benzin.....	8 lira 36 kuruş...	10 Lira 70 Kuruş
Normal Benzin.....	5 lira 36 kuruş.....	8 Lira 75 kuruş
Fuel Oil.....	2 lira 83 kuruş.....	3 Lira 77 kuruş
Mazot.....	4 lira 10 kuruş.....	5 Lira 25 kuruş
Gazyağı.....	3 lira 50 kuruş.....	5 Lira
Tozşeker.....	8 lira 75 kuruş.....	10 Lira 50 kuruş
Keşme Şeker.....	9 lira 75 kuruş.....	13 Lira
Küp şeker.....	11 lira 75 kuruş.....	14 Lira
Tüp gaz.....	55 lira (12 litre)...	75 Lira

NOT: Bu fiyatlar illerin akaryakıt depolarına olan uzaklığına göre 5 ile 30 kuruş arasında değişiyor.

ZAM

Zamların hep durdurulacağı vaad edilir. Ama her vaadin arkasından zam gelir.

• Çünkü kapitalist düzende parababaları hep kâr etmek isterler.

• Çünkü emperyalizme bağımlıyız.

• Çünkü İMF'ler, Dünya Bankası her verdiği 1 kuruşa karşı, 5 kuruş götürebilmek için halkın daha çok sömürülmesini şart koşar.

ÖLÜM

Çünkü ülkemizde faşizm tirmanmaktadır. Faşizm kanlı diktasını kurmak için halkın özlemlerine sahip çıkıp kitle tabanı yaratır. Bir yandan insanları öldürürken bir yandan da barış çağlıkları atar.

MEZARCI

ALİ İŞİK İLE

DURŞUN YILMAZ

KONUŞTU:

"Biz gömmekten bıktık, onlar öldürmekten bıkmadı"

Sadece bu ay içinde 48 kişi siyasi cinayete kurban gitti

Geride kalan ana-oğul

Dün sabah okula gitmek için evden çıkan ve pazari olmak için girdiği bakkal dükkanında öldürülen Yafa Lisesi Müriti Yavuzcu Mustafa Kurt, gövdesi 12 yerinde Tolpa adı bir silahla vurulmuştu. Mustafa Kurt'un cenazesi, vurulduğu Çarın Gıda Pazarı'ndan çıkarılarak gömüldü (resim).

(YALÇIN ÇINAR)

Yılbaşından bu yana Türkiye'de meydana gelen anarşik olaylar, alınan çeşitli önlemlere rağmen azalmayıp aynı hızla devam ediyor. Yapılan resmi açıklamalara göre, yılbaşından bu yana 452 kişi öldü. Sadece içinde bulunduğumuz eylül ayının 24 gününde meydana gelen anarşik olaylarda ise ölenlerin sayısı 48'e ulaştı.

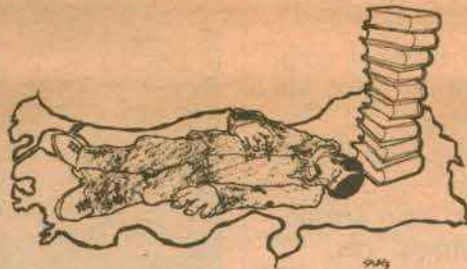
BAŞYAZI

**zamların
nedeni
kapitalizmdir**

Halkımızın bugün bir parça rahat nefes alabilmesi için çözülmesi gereken iki sorun var. Birincisi pahalılığın, fiyat artışlarının sona ermesi. İkincisi şiddetini hâlâ koruyan faşist tirmanın durdurulması. Ne varki bu sorunların kapitalist bir düzende çözülmesinin olanaksızlığı her gün daha iyi anlaşılıyor. Geçtiğimiz Eylül ayında hükümet ekonomik dar boğazın biraz gevşemesi için petrole ve şeker zam yaptı. Bu zamlar ülkemizdeki kapitalizmin bir sonucudur. Aynı zamanda emperyalizme körü körüne bağlılığın bir sonucudur. Peki, bu zamlar ne getirmiştir? Ücretlerin dondurulmasını, küçük esnafın, zanaatkarların iflasa daha çok sürüklenmesini, enflasyonun, işsizliğin daha artmasını...

Halkımızın gittikçe yoksullaşmasını getiren pahalılık, başka bir tehlikeyi de beraberinde taşımaktadır. Faşist güçlerin daha da gelişmesi tehlikesini. Faşist güçler varoldukları yerlerde her zaman pahalılık ve işsizlik gibi sloganların arkasına gizlenerek kendine kitle tabanı yaratmıştır. Türkiye'de de pahalılığa karşı çıkıp kitlelerden yana görünüp kendine hiçte gözardı edilemeyecek kitle tabanı yaratmaktadır. Hergün onlarca insanımızı öldürürken, barış diye bağırımlarının sebebi budur. Çünkü faşizm her zaman halkların özlemlerine sahip çıkarak kanlı diktasını kurmuştur. Kurarken de yine kana, silaha, ciyanetlere başvurmuştur.

devamı 3. sayfada

TERÖR

Eylül ayı içinde özellikle Sivas, Van, K. Maraş, Malatya, Elazığ, Kayseri gibi illerimizde çok sayıda insanımız ölümüne neden olan olaylar bir rastlantı mıdır? Yoksa planlı bir faşist tirmanın göstergesi midir?

Faşistler mezhep ve ulusal ayrılıkları körüklerler. Toplu kargaşalıklar çıkartırlar. Böylece faşist diktalarını kurmak için zemin hazırlarlar.

İşte bu nedenle ulusal sorunun ve mezhep ayrılıklarının daima körüklendiği bu illerimizi kendilerine pilot bölge seçmişler.

CEPHE BİRLİĞİ

Demokrasinin ezilmesi, faşizmin ve tekellerin egemen kılınması için tezgâhlanan bu oyunlara karşı işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın da bir cevabı var elbet. Bu cevap, işçi sınıfımızın örgütlü gücüdür. Onun öncülüğünde tüm ilerici güçlerin eylem ve örgütlü cephe birliği gerçekleştirilmeden tekellerin egemenliği kırılmaz. Faşizm yok edilemez. Halkımızın çıkarları korunamaz.

Tek çıkar yol güç ve eylem birliğidir.

GAZETEMİZ KASIM AYINDAN İTİBAREN DERGİ OLARAK YAYINLANACAK

Gazetemiz KADINLARIN SESİ'nin 40. sayısı elinize geçtiğinde boyunun değiştiğini, sayfa sayısının çoğaldığını göreceksiniz. Bu kararı okuyucularımızın önerilerini değerlendirerek aldık. Daha geniş kitleye seslenmeyi amaçladığımız dergi 24 sayfa olacak.

Sayfa adedinin artmasıyla yükselen maliyet, kâğıt, dizgi, baskı, film, mücellit fiyatlarına gelen zam nedeniyle fiyatını da 5 TL. yap-

mak zorunda kaldık.

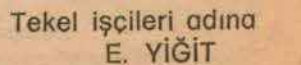
Dergimizde Türkiye ve Dünya İlerici Kadın hareketinden haberlerin yanında, eğitim, araştırma, röportaj, hikâye, dünya olayları, işçi ve sendika haberleri, mi-zah, sanat, bulmaca, ana ve çocuk sağlığı ile ilgili yazılar ve resimler bulacaksınız. Ayrıca okuyucularımızdan gelen mektuplara, haberlere, yazı, resim ve şiirlere de yer vereceğiz. Dergimizde yarınımızın kurucuları çocuklarımıza da bir sayfa ayırdık.

Kasım 1978'de, 40. sayımızda, KADINLARIN SESİ DERGİSİ'nde buluşmak umuduydu.

Kadınların Sesi Gazetesi

BAŞLANGIÇ 2500 TL OLURSA!..

Bugün söylenenlerin aksine Türkiye'de faşist tehlike azalmamıştır. Baskı ve cinayetler tek tek sokakların çerçevesini aşmıştır. Mezhep ve ulusal ayrımlar tahrik edilerek toplu karışıklıklar çıkarılmıştır. Bir çok insan öldürülmüş, şehirlerde hayat felce uğratılmıştır. Sivas olayları bunun en son örneğidir.

Bu cinayetlerin yanısıra hükümeti düşürmek için yoğun çabalar da harcanmaktadır. CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu'nun istifasıyla hükümetin çözülüp dağılması düşünülmektedir. Faşist dikta için olanaklar aranıyor. Ya da faşist güçler kullanılarak tekellerin öteden beri istediği AP-CHP koalisyonu kurularak CHP'ni iyice sağa çekmek, CHP'ndeki ilerici güçleri tasfiye etmek, daha rahat at oynatmak özelemleri gerçekleştirilmek isteniyor.

Tüm bu olaylar yaşanırken toplumsal anlaşmalarla tekeli burjuvaziye hoş görünüp işçi sınıfına sırt çevrilir. CHP dışındaki sol güçler tanımak istenmiyor. Bu tavır bir yandan işçi sınıfının, ilerici ve demokrasiden yana güçlerin mücadelesine zarar verirken, bir yandan da tekelleri daha egemen hale getiriyor. Oysa işçi sınıfının örgütlü gücüne dayanmadan, işçi sınıfı başta olmak üzere ilerici güçlerle eylem ve örgütlü cephe birliğine girmeden tekellerin egemenliği kırılmaz, halkımızın çıkarları korunamaz.

BİR KADIN SENDİKACI

FAHİRİYE MADENOĞLU

Fahriye Madenoğlu işçi sınıfı ve ilerici kadın hareketinde başarılı savaşım veren bir işçi arkadaşımız. 5 yıldan beri işçilik yapıyor. Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası'nın İzmir Şubesi'nin son başkanüstü genel kurulunda yönetim kuruluna seçildi.

Fahriye arkadaşımız gerek işverenlerden, gerekse yakın çevresinden, yürüttüğü savaşım uğruna çeşitli baskılara uğradı. Kendisi bu baskıların nedenlerini şöyle sıralıyor: «Kadınlara ülkemizde ikinci sınıf vatandaş gözüyle bakılıyor. Eğitimsiz bırakılıyor. Evinin dört duvarı arasına hapsediliyor. Saçı uzun aklı kısa kabul ediliyor. Savaşımın uzak tutuluyor. Bu yanlış görüşlerin yok edilmesi için savaşım verilmedikçe, bu baskılar devam edecektir.»

Fahriye arkadaşımıza yeni görevinde başarılar dileriz.

ÇOCUKLAR BEKLEYEMEZ ÇOCUKLAR BUGÜNÜMÜZDÜR

Çocuklarımız yarının büyükleridir. Yarının işçileri, emekçileri, öğretmenleri, doktorları, bilim adamlarıdır. Oysa bugün dünyamızın yarısından fazlasında çocuklarımızın çoğu dünyaya gözlerini ebesiz, doktorsuz açıyorlar. Açlık ve sefaletten ölüyorlar. Ufacık yaşta çocukluğunu bilmeden çalışıyor, cıraklık yapıyor, ekmek parası kazanmak için uğraşıyorlar. Bugün dünyada 6-15 yaşları arasındaki çalışan çocukların sayısı 40 milyonu aşmaktadır. Çocuklarımızın çoğu kreş nedir, yuva nedir, okul, hastane nedir bilmiyorlar. Bu çocuklar toplumda nüfusun yarısından fazlasını kapsayan işçilerin, köylülerin, emekçilerin çocuklarıdır.

Gene aynı kapitalist toplumlar da öyle çocuklar var ki, okullarına en lüks arabalarla gidiyorlar. Yiyeceklerin en iyisini yiyorlar. Konutların en güzelinde oturuyorlar. Bunlar nüfusun çok azınlığını kapsayan parabalabalarının (kapitalistlerin) çocuklarıdır.

Durum böyle iken ülkemizde ve diğer kapitalist ülkelerde silahlanma için milyarlarca lira ayrılıyor. Oysa bu milyarlar çocukların

mutlu yaşayabilmesi, eğitimin parasız olması, kreş açılması, okulsuz, hastanesiz, yolsuz, ışıksız köylere ulaşılması için harcanmalıdır.

Bizler tüm emekçiler, analar unutmamalıyız ki çocuklarımızın gerçek mutluluğu ancak sömürsüz bir toplumda gerçekleşebilir.

Ancak bugünden de çocuklarımızın sorunlarını daha geniş kamuoyuna duyurmak ve çözüm bulmak için, 1979 Uluslararası Çocuk Yılı çalışmalarına omuz verelim, sesimizi duyuralım. Çünkü;

«Çocuklar bekleyemez. Çocuklar bugünümüzdür.»

KIRKPINAR'DA EMİNE BACILAR DA VARDI

«Ötekine, berikine çapaya, orak biçmeye gidiyiz. Kocam sığırtmacı. 100 lira almak için sabah altıdan akşam altıya çapa sallıyız. Efs kızınla günde on ekmek yiyiz. Yazın 4 ay çalışırız. Kışın iş yok. Toprağımız yok. Kışın soğukta geçirdiğimiz çok olmuştur. Kendimize iki dönüm yer açtık diye hapis ve para cezasına çarptık. Bir de ektiklerimiz elimizden alındı. Kızınlar okuma yazma bilmez. Okumak için para

lazım çünkü.» Bunları anlatırken düzene, paralı eğitime karşı çıktığının farkında değil. Verem başlangıcı olan çocuklarına ilaç alamadıklarını, doktorun çocukların düzelmesi için et, süt, bal tavsiyesini şaşkınlık, alay, acı dolu bir ifadeyle anlattı. Sonra, «Devlet bize, bizim gibi topraksızlara azıcık toprak verse ya... Biz de soğan patates eksek. Kışın aç kalmaktan kurtulsak.»

Emine baci bize topraksızlıkların, tarım işçilerinin dertlerini bir cırpıda anlatıvermişti. Kadınların Sesi Gazetesini gösterdik. «Aman bizim de resmimiz çıksın, derdimizi herkes öğrensın» dediler.

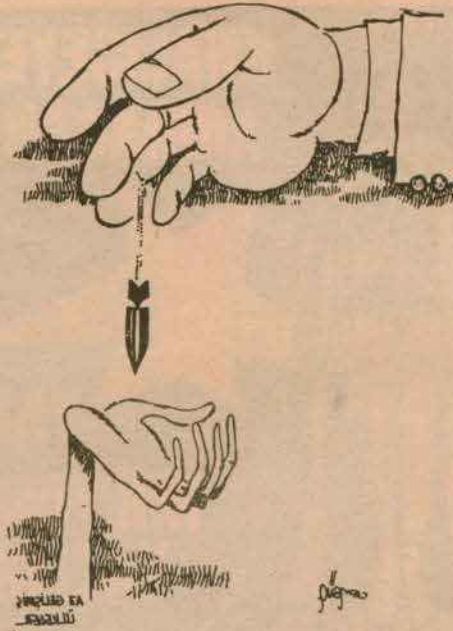
Emine teyzelere mesajımız; açlıktan kurtulmaları için, çocuklarının mutluluğu için birleşmeliyiz. Bizim birleşen gücümüz her şeyi yenecektir.

Hazırlayan
İKD Edirne Şubesi

BARIŞ SAVAŞIMI GELİŞİYOR

Bu yıl 1 Eylül Dünya Barış Günü kutlamalarının yanı sıra İstanbul'da Barış Derneği tarafından düzenlenen bir toplantı yapıldı.

Toplantı 1979 yılı içinde İstanbul'da, Türkiye Barış Derneği ve Dünya Barış Konseyi'nin çağrısı üzerine yapılacak olan «Balkanlar ve Ortadoğu'da ekonomik, teknolojik ve kültürel işbirliği Konferansı»nın hazırlık toplantısını oluşturuyordu. Hazırlık toplantısına DBK'dan ve ilgili ülkelerin Barış Komitelerinden temsilciler katıldılar. Toplantı sonucunda, çok geniş kapsamlı olan bu konferansın ikinci bir hazırlık toplantısı gerektirdiği konusunda anlaşan delegeler, 2. toplantının tarihi ve düzenlenmesi konusunda Türkiye Barış Derneğine tam yet-

ki verdiler. Türkiye Barış Derneğinin bu konuda gerçekleştirdiği gündem önerisi de yabancı delegasyonlar tarafından çok geniş ve ilginç olarak nitelendirildi. Barış Derneği halen ikinci hazırlık toplantısı ve konferans çalışmalarını sürdürmektedir.

Bölge Sekreterleri Toplantısı Yapıldı

İKD Merkez Yönetim Kurulu Bölge Sekreterleri ile 5-6 Eylül 1978 tarihlerinde bir toplantı yapmıştır. Toplantıda yeni örgütlenme hedefleri tartışılmış, 6 ay içinde yeni 21 şube, 40 temsilcilik açılmasına karar verilmiştir.

Ayrıca toplantı sonunda, ülkemizin eğitim düzeyi değerlendirilmiştir. Okuma yazma oranının çok düşük olduğu gözönüne alınarak yeniden bir okuma yazma seferberliği açılması hükümetten istenmiştir.

NÖTRON BOMBASINA HAYIR !

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ nedeniyle, İlerici Kadınlar Derneği (İKD) 31 Ağustos 1978 günü Taksim alanında bir gösteri düzenlemiştir. Barış gösterisi kalabalık halk tarafından ilgiyle izlenmiştir. Derneğin

üyeleri olan kadınlar çocuklarıyla birlikte Nötron Bombasına HAYIR yazılı gömlekler giyinmiş olarak, barış bildirisini dağıtmışlar ve insan soyunun kırımı olan Nötron Bombasını protesto etmişlerdir.

İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ GENEL MERKEZİ YENİ YERİNE TAŞINDI.

İKD Genel Merkezi'nin yeni adresi şöyledir : Cumhuriyet Bulvarı, 251/5 HARBİYE-İSTANBUL

zamansız boşaltılan yurtlar öğrencileri sokakta bıraktı

Aralarında İKD'nin de bulunduğu 40 demokratik örgütün ve çok sayıda kız öğrencinin katıldığı bir basın toplantısı yapılmıştır.

Toplantı yurtların kapatılması ve özellikle kız öğrencilerin sınav döneminde sokak ortasında bırakılması kınanmıştır.

TÖB-DER eski genel başkanı Gazioğlu'na cevap:

İKD Genel Sekreteri Zülal Kılıç basına ve kamuoyuna aşağıdaki açıklamayı yapmıştır.

Faşizm özlemcileri, kendilerini yenebilecek tek gücün tüm ulusal demokratik güçlerin cephe birliği olduğunu çok iyi biliyorlar. Bu birliği engellemek, hatta ilerici örgütleri içinden parçalamak için ellerinden geleni yapıyorlar. Ne yazık ki, bu gerçeği «sol»daki bazı kişiler aynı açıklıkla göremiyor, emperyalist ve işbirlikçi çevrelerin tuzağına düşmekten kaçınmıyor.

Birkaç gün önce TÖB-

DER Genel Başkanı sıfatıyla demec vererek Gültekin Gazioğlu, TÖB-DER kongresi nedeniyle İKD'ye saldırdı. Gazioğlu, İKD üyelerinin delegelendirilmediği halde kongreye girdiklerini iddia ederek, İKD'yi TÖB-DER'in içişlerine karışmakla suçluyor.

Gazioğlu'nun bu davranışının temelinde herhalde kendi örgütü içindeki başarısızlıklarını diğer örgütlere saldırarak gizleme çabası yatmaktadır.

Yoksa Gazioğlu da İKD'nin hiçbir örgütün içişlerine karışmamakta, örgütsel bağımsızlığa azami saygıyı göstermekteki titizliğini çok

iyi bilir.

Ama acaba kendisi aynı tutumu gösterebilmiş midir? Gazioğlu'nun başkanlığı döneminde, TÖB-DER Merkez ve Şubelerinin, İKD'yi bölmekten başka hiçbir amaçla hizmet etmeyen «Kadın Dayanışması» gazetesinin hazırlanma ve dağıtım büroları olarak kullanıldığını inkar edebilir mi?

Eğer örgütlerin içişlerine karışma nedeniyle sorulacak bir hesap varsa, bunu yapmak, yazılı belgelerle başka dernekleri aynı alanda, yeni bir dernek kurmakla tehdit eden Gazioğlu'nun değil, İKD'nin hakkıdır.

Uzunköprü'de «Pavyona Hayır»

Yürüyüşü Düzenlendi

23 Ağustos'ta Uzunköprü'ye bağlı Yeniköy'de 500 kişinin katıldığı bir yürüyüş düzenlenmiştir. Köyün zenginlerinden birinin açacağı pavyonu protesto etmek için düzenlenen yürüyüşte «Pavyon değil iş», «Pavyon değil kreş»

«Pavyona akan para alınterimizdir» gibi pankartlar taşınmıştır. Yürüyüşün sonunda bir köy kadınıyla iki İKD üyesi konuşma yapmış ve köy kadınlarının topladıkları 1200 imza Uzunköprü Kaymakamına verilmiştir.

Güzellik yarışmaları ve kadınlar

Kapitalist ülkelerde ve Türkiye'de de her yıl güzellik yarışmaları düzenlenir. Gençlik güzeli, karpuz güzeli, plaj güzeli, sinema güzeli, dünya güzeli seçilir. Genç kızlar da büyük umutlarla katılırlar en güzel olmak için. Yarışmanın sonunda şan, şöret ve para vardır çünkü.

Yarışmayı düzenleyenlerin amaçları ise reklamdır. Daha fazla kârdır. Kadınların bir eşyadan farkı yoktur gözlerinde. Güzelleri bir süs aracı olarak kullanırlar ve eşyaların reklamını yaparlar. Kraliçe de razıdır buna. Para ve şöhrete kavuşmuştur.

Ama sonuçta aşırı tüketim için bir reklam aracı olarak kullanılmıştır. Ayrıca emperyalizm geniş kadın yığınlarını da bir güzellik anlayışıyla koşullandırmıştır. Artık birçok genç kız güzel olmak için kraliçe gibi giyinmeye, aynı parfümü, makyaj malzemesini kullanmaya başlamıştır. Peki bu genç kızlarımız gerçekten güzel olabilmişler midir?

Oya n...
mey, gez...
Ama haya...
rakkamları...
tan ve ev...
de geçirdi...
Peki a...

YABANCI BASIN İLERİCİ KADIN HAREKETİMİZİ ÖVÜYOR

İKD'ye tüm demokratik hakların alınmasında büyük görevler düşüyor.

İKD ile dayanışmamızı sürdüreceğiz.»

«HEURES CLAİRES»den

İKD'nin 2. Olağan Genel Kuruluna konuk olarak katılan Fransız Kadınlar Federasyonu Temsilcisi İKD'yi ve İKD'lileri Heures Claires adlı dergide Fransız kadınlarına tanıttı.

Dergi İKD'lileri, yüreklerinde özgürlük istemi ile anti-faşist savaşımları günlük yaşamlarına geçirmiş yiğit kadınlar olarak tanımlıyor. % 60 kadının okuma yazma bilmediği ülkemizde kadın hak ve özgürlüklerinin alınmasında yaşam koşullarının düzeltilmesinde İKD'nin işlevini övüyor. Fransız kadınlarını İKD ile dayanışmaya çağırıyor.

WOMEN dergisi

İKD'nin üye olduğu UDKF'nin 3 ayda bir yayınlanan dergisinde ülkemiz çocukları tanıtıldı.

«Türkiye'de 16 milyon çocuk var. Bunların 1.5 milyonu ailesinden uzak, eğitim ve bakım görmeden yaşıyor. 12-14 yaşında 1 milyon çocuk ailenin diğer üyelerine bakmak için çalışıyor. Sağlıklı doğan 1000 çocuktan 150'si 1 yaşına varmadan ölüyor.

Okul az, kreş az, eğitim, hastane ve ilaç yetersiz.

Where extreme poverty affects so many children

«Türkiye'de yoksulluk en fazla çocukları etkiliyor.»

UDKF Genel Sekreteri Değişti

UDKF'nin bu yıl Moskova'da yapılan konsey toplantısında, altı yıldır Genel Sekreterlik görevini büyük bir başarı ile yürütmekte olan Fanny Edelman, ülkesi olan Arjantin'e dönmek üzere görevinden ayrıldı. Konsey onun yerine Miriam Vire-Tuominen'i Genel Sekreter seçti.

Fanny Edelman İKD'ye veda mektubu yollamıştır.

UDKF Genel Sekreterliğine seçilmiş olan Miriam Vire-Tuominen, 15 Ağustos 1919'da Finlandiya'da doğ-

muş. 1949'da, dünya barış hareketinin Paris'teki kuruluş kongresine Finlandiya delegasyonu ile katılmış.

Finlandiya Barış komitesi-nin kurucularından olan Vire-Tuominen, 1949'dan itibaren bu komitenin de genel sekreterliğini yapmaktadır. Aynı zamanda Dünya Barış Konseyi başkanlık divanı üyesi de olan Vire-Tuominen, 1955 ve 1965 Helsinki Barış Kongrelerinin örgütlenmesinde etkin görevler almış, 1966'da Uluslararası Lenin Barış Ödülü'ne layık görülmüştür.

Miriam Vire - Tuominen, 1975'de Berlin'de Dünya Kadınlar Yılı Uluslararası Kongresinde, Finlandiya demokratik kadın hareketini temsil etmiştir. 1970'ten beri ise, Finlandiya'da parlamento üyesidir.

Grev ziyareti ve İKD'li bir baci

● Şişli Şubesine bağlı temsilciliklerdeki kadınlar, Saks fabrikasında nisandan beri süren grevi ziyaret ediyorlar. Bu ziyaretlerden birini okuma-yazmayı İKD kurslarından öğrenmiş olan Fidan Şahin şöyle anlatıyor:

ayazda Sakis
Fabrikasındaki işçilerin
yasadaki görev hakımı
kullanarak greve
gittikler hayatın sor
"sartlar içinde greve
giden işçilerimizi"

kagıtta İKD'li eve ev
kadınlar olarak ziyaret
etik biz İKD'li olarak
k somrulan işçilerin
yanında olacağımızı birkeş
daha bekliyoruz
Fidan Şahin

Hayatı biraz ucuzlatmak!

HASKÖY'DE GÜZELCE
TÜKETİM KOOPERATİFİ
AÇILDI

Bölge halkının uzun bir zamandır sürdürdüğü çalışmalar sonucu 9 Eylül günü Güzelce Tüketim Kooperatifi açıldı. Açılışını İKD Genel Başkanı Beria Onger'in yaptığı törene bölge halkı ve çeşitli demokratik örgüt temsilcileri katıldı. Beria Onger yaptığı konuşmada örnek çalışmalarından dolayı halkı kutladı ve başarılar diledi. Bu kooperatifin kurulmasıyla üretici ile tüketici arasındaki araçların kalktığını vurguladı. İKD'lilerin de yer aldığı tören ilgi ve sevinçle izlendi.

Faşist saldırı

Tugay Yolu Kültür Derneği Başkanı aynı zamanda bir İKD üyesinin kocası Ahmet Yaltırak, yine aynı bölgedeki evine gelen Faşistlerin açtığı ateş sonucu yaralandı.

Olay 21 Eylül perşembe günü meydana geldi. Akşam saat 21.00 dolaylarında kapıya gelen iki kişi subay emeklisi olan Ahmet Yaltırak'a «baş çavuşum biz geldik açın» diye sesleniyorlar. Tam kapı açılırken ateş edip kaçıyorlar.

İKD üyesi Güzide Yaltırak'la konuştuk. «Kocamı daha önce bölgedeki ülkü ocaklı faşistler tehdit etmişlerdi» diyor ve ekliyor. İsteseler kocamı vuranları bulurlar.

r. Bir firmada daktiloluk yapmaktadır. Giyinmeyi, dinlenmeyi her insan gibi o da seviyor. anması gerek. Kargacık burgacık harfler ve maktan gözleri daktilonun tuşlarına vurmaktan elleri, tırnakları bozulmuş. Onun da yüzünün izleri var. çirkin midir?

Fatma baci köyde oturur. Bir düzene çocuğu vardır. Gün ağarmadan kalkar. Evinde su, elektrik, medeniyet yoktur. Tarlada, bahçede, evde hep-a çalışır. Elleri nasırlıdır. Yüzü, illikleri donduran soğuktan, insanı kahreden sıcaktan kara sarıdır. Kırış kırıştır.

Peki ama Fatma baci çirkin midir?

Ayşe bir fabrikada işçidir. Gün boyu değer yaratır. Hakkını almak için savaşıyor. Grev alanlarında nöbettedir o. Ciğerleri gün boyu yuttuğu tozlarla, kulakları makinaların gürültüleriyle, gözleri dinlenme özlemiyle dolu döner evine. Sonra ev işleri ve yendiren iş.

Peki ama Ayşe çirkin midir?

EVLİLİK NEDİR? (2)

«Onsekiz yaşındayken, ya-
kışıklı ve maddi durumu iyi
olan birisiyle evlendim. O-
nun asıl önemli olan yanla-
rını tanımadığımı çok son-
ra anladım. Kadınları ev iş-
leriyle uğraşan, çocuk doğu-
ran, cinselliğini doyuran
bir mal olarak görüyordu.
Bu yüzden evlilik dışı ilişki-
leri kendine bir sayıyordu.
Kişiliğimi yitirmeye, bir ma-
kine haline gelmeye başla-
dığımı farkettim. İki yıl ön-
ce kocamdan ayrıldım. Ço-
cuğumla oturuyorum. Şim-
di çalışıyorum. Geç de olsa
ağluma ve topluma yararlı
olmak için yorulmanın onu-
runu ve mutluluğunu tat-
tım.»

(G. D. — Memure)

Bu arkadaş gibi pek çok
kadının evlilikte aradığı
mutluluğu bulamadığını gö-
rürüz çevremizde. Bir
kısmı çocukları olduğun-
dan, çevrenin baskısından
ya da geçim derdinden bu-
na çok zor son verebiliyor.

Bir kısmı ise çektiklerini bir
yazgı olarak görüyor, katla-
nıyor.

Görüyoruz ki evlilikten
beklenen bir düş ise, top-
lumsal ve kişisel gerçekler
yalanlara dayandırılmışsa,
evlilikte mutsuzluk kaçınıl-
maz bir sonuç oluyor. Top-
lumun verdiği yanlış değer
yargılarının bedelini en ağır
şekilde ödeyen kadınlar
oluyor.

Oysa insan olarak en yü-
ce değeri, emeği yaratma-

da kadının erkeğiyle birlik-
te var olacağı bir düzende
kadına saygı duyulacaktır..
Eşler birbirine göstermelik
değil, gerçek bir saygıyla
davranacaklar. Hiç bir çı-
kar düşünmeden, ailenin ve
toplumun mutluluğu için
savaşıklarından sevecek-
ler birbirlerini. Sorunlarını
birlikte hisedip, birlikte çö-
zümlenecekler. Günlük ha-

yatta dayanışmayı bilecek-
ler.

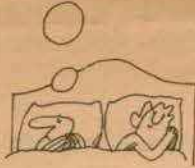
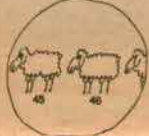
Ancak böyle evlilikler ki-
şileri mutlu ve güçlü ya-
par. En büyük dileğimiz ço-
cuklarımızın, arkadaşlarımızın
böyle sağlıklı evlilikler
yapabilmesi.

İlerde bu konudaki so-
runlarımızı gene elele çö-
züm arayacağız. Bize mut-
laka yazın.

23 yılda 22 çocuk doğurdu

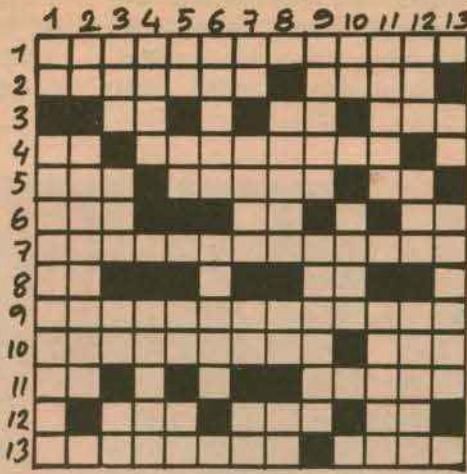
20 yaşında evlenen ve bugün
43 yaşında olan Fethiyeli Teslime
Ocakçı "Artık doğum
kontrolüne başlayacağım" dedi

SOLDAN SAĞA :

1 — Ülkemizde doğum ya-
pan annelerin bir türlü uza-
tılmayan istirahat süreleri.
2 — İsmi güzel bir meyva.
Yedirip, içirme. 3 — Takımın
kısa yazılışı. (Tersi) alfabe-
nin üçüncü harfi. (Tersi) bir-
denbire. 4 — Kuzu sesi. Ka-
dın sorununu sınıfsal teme-
le oturtmayan, kadının er-
kek eşitliğini savunan gö-
rüş. 5 — Gözleri görmeyen.
Yerine bırakan. İlâve. 6 —
(Tersi) ince teneke. En kısa
zaman süresi. Beyaz renk.
7 — Ülkemizde İKD'nin sa-
vunduğu ve toplumsal bir
işlev sayılması gereken hak-
lar. 8 — Bir nota. Bir hay-
van. 9 — (Tersi) işçi sınıfı-
nın uluslararası savaşımın-
da önemli bir yer tutan, i-
çinde İKD'nin de bulunduğu
hareket. 10 — Dünya Ka-
dınlar Günü. Evin bölümle-
rinden. 11 — Tantalın sim-
gesi. (Tersi) ufak kırılmış a-
ğaç dalı. 12 — Ayakkabı alt-
larına yapıştırılan bir çeşit
kauçuk. Damarlarımızda do-
laşan. Kırmızı renk. 14 —
Rusya'da bir küçük burjuva
köylü demokrasisi ideolojisi.
Çocuk bakimevi.

**bul
maca**

YUKARIDAN AŞAĞI :

1 — (Tersi) isim. Doğum ya-
pan anneye 5 ay izin süresi
tanıyan ve anne isterse da-
ha düşük ücretle 3 yıl izin
veren ülke. 2 — Rahatlık
ünlemi. Birine ya da bir ye-
re korunmak üzere bırakı-
lan. 3 — (Tersi) askerlikte
bir rütbe. Kral sopası. (Ter-
si) bir harfin ince okunuşu.
Asker. 4 — Uluslararası
Demokratik Kadınlar Fede-
rasyonunun kısa adı. (Ter-
si) fizik biliminin ışık olay-
larını inceleyen kolu. 5 —
Tersi ummaktan emir. İlâ-
ve. Ezmekten emir. İsim.
6 — İstanbul Devlet Mi-
marlık ve Mühendislik O-

kulunun kısa adı. Aynı çe-
şitlerden olan öğelerin ka-
rıştırılmasıyla oluşmuş.
7 — (Tersi) eli yatkın, be-
cerikli. Başına S getirilirse
kara olur. Bir haber a-
jansımızın simgesi. Bir bağ-
laç. 8 — (Tersi) gelenek. A-
hırın sessiz harfleri. Beyaz
renk. 9 — Bir soru. Yemek
yenilen yer. 20 — Bir nota.
Bir sayı. 11 — Yarime. Em-
peryalist bir ülkenin parası.
12 — Bir cins geyik. Kışın
yağar. Adaletten gelen bir
bayan ismi. 13 — Tok, onun
halinden anlamaz. Burjuva-
zinin bizi içine almak iste-
diği, misâl olarak gösterilen
alet.

VARİS NEDİR?

Varis'ler bacaklarda görülen geniş, kalın ve ko-
yu renkli şiş damarlardır. Hem kadın hem de er-
keklerde ergenlik çağından sonraki her yaşta gö-
rülebilir. Fakat kadınlarda hamilelikte ve hormo-
nal değişikliklerin yoğun olduğu 40-50 yaşlarında
gözle görülür şekilde artarlar.

Fazla ayakta durmakla bacaklarda ortaya çıkan
ağırlaşma ve yorgunluk en belirgin yakınmalardır.
Varis denen bu damar genişlemelerinin çok yay-
gın olduğu kişilerde, bacaklarda yaralar ve mor-
armalar da olabilir.

- Cözüm:**
1. Ayakta dururken bir süre sonra bacak-
larda ileri yorgunluk ve şişmeden ya-
kınanlar ayakta değil oturarak çalışma
yollarını aramalı, uzun süre ayakta kal-
mamalıdır.
  2. Otururken bacakları sarkıtmak fakat
mümkün olduğu kadar sık uzatmak ge-
reklidir.
  3. Eğer bacaklarda ileri morarmalar veya
yaralar varsa vakit kaybetmeksizin bir
sağlık merkezine başvurulmalıdır.

DÜZTABANLIK NEDİR?

Normalde ayakların iç tarafında görülen oyuklu-
ğun bulunmadığı durumlarda ayağa düztaban de-
nir. Düztabanlık ayak tabanlarına bir boya sürü-
lüp düz yere bastırılarak kontrol edilir. Eğer yer-
de oyuk şekil çıkarsa ayak normaldir. Eğer ayak
tabanı dümdüz yere yapışır ise ayakta taban düz-
lüğü var demektir.

DÜZTABANLIK doğuştan olabileceği gibi gençler-
de aşırı şişmanlık, uzun süre ayakta durma veya
ayak tabanlarını zayıflatan başka nedenlere bağlı
olarak gelişebilir.

Belirtileri: Ayaklardan baldırlara ve kasıklara ka-
dar yayılan yorgunluk ağrıları, bacaklarda halsiz-
lik ve sızlama, paytak ve içe basarak yürüme,
baş ağrısı ve bulantı görülebilir.

Tedavi: Düztabanlık çocuklarda 1 - 2 yaştan sonra
tanınabilir. Erişkinlerde ise saydığımız şikayetlerle
hekime başvurulduğunda ortaya çıkar. Çocuklar
için hekimin önerdiği şekilde ayakkabı kullanmak,
erişkinler için de ayakkabı içine tabanlık koymak
yararlıdır. Hekimin öğreteceği özel ayak jimnastik-
leri de şikayetleri dindirebilir.

İGD ULUSAL BAĞIMSIZLIK HAFTASINI KUTLADI

İlerici Gençler Derneği
(İGD) 30 Ağustos - 9 Ey-
lül arasında ilan edilen ULU-
SAL BAĞIMSIZLIK HAFTA-
Sı'nı Afyon, Uşak, Salihli,
Turgutlu, Manisa ve İzmir'-

de yapılan kitlesel gösteri-
lerle kutlamıştır. Gösteriler
son olarak emperyalizmin
kovuluşunun bir simgesi o-
lan İzmir'de noktalanmış-
tır.

ilerici kadınlar derneğinden haberler

● 1 Eylül Dünya Barış Günü Antakya'da İKD tarafından Park Sineması'nda yapılan bir geceyle kutlandı.

ADANA ŞUBESİ

Adana Şubesi 13 Ağustos günü genel üye toplantısı yapmıştır. Üyelere şube çalışmaları hakkında bilgi verilen toplantıda, kısır ve ayran yapılmış ve türküler söylenmiştir.

İZMİR ŞUBESİ

Karabağlar Temsilciliğine bağlı gecekondu bölgelerinden biri olan Günerçam'da İKD'nin açtığı okuma-yazma kursu başarıyla tamamlanmıştır. Kursun kapanış günü yapılan kısır toplantısına Aydın mahallesindeki üyeler de katılmışlar ve yeni okuma-yazma öğrenen kadınlar gazetemizden çeşitli bölümleri okumuşlardır. Daha sonra İşsizlik-pahalılık ve kadınlar konulu seminer verilmiştir.

KIRIKKALE'DE İKD'NİN ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

Ankara'ya bağlı Kırıkkale'de İKD'nin örgütlenme çalışmaları mahalle ziyaretleri ve üretim toplantıları biçiminde sürüyor. Kırıkkaleli ilerici kadınlar önümüzdeki günlerde, çalışmalarını geniş kesimlere duyurmak için düzenleyecekleri gecenin hazırlıkları içindeler. Resimde düzenlenen bir üretim toplantısına katılan kadınlar-
dan bir bölüm görülüyor.

ANTAKYA ŞUBESİ

Gazetemizin militanca satışı Antakya'da da başarıyla yapılmaktadır. Resimde mahallelerde, parklarda, pazar yerlerinde yapılan satışlardan bir an görülmektedir.

ADRES DEĞİŞİKLİKLERİ

İKD Kartal Şubesinin yeni adresi şöyledir: Kartal, İstasyon Cad. Uzunkaya Çarşısı, No: 166
İKD Edirne Şubesinin yeni adresi şöyledir: Kırıkkale Cad. 28/1, Oda No. 1, Edirne

kısa haberler

● Edirne İKD Şubesi'nin eylül ayında başlattığı «Kreş Seferberliği imza kampanyası» geniş kitlelere ulaşıyor. Bu amaçla yerel basınla sürekli ilişki kurulup kampanyanın gazetelerde yer almasına çalışılmaktadır.

● Ankara Çankaya Şubesi'nde 11 Eylül Şilli Halkıyla Dayanışma gününde bir toplantı düzenlendi. Merkez Bankası'nda çalışan üyelerin hazırladıkları «Şilli'de Faşizm» konulu seminer müzik ve şiirlerle zenginleştirildi.

● Ankara Çankaya Şubesi'nde ayrıca 13 Eylül günü Bayındırlık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kambyo, Devlet Demir Yolları, Devlet İstatistik Enstitüsü, EGO ve Merkez Bankasından katılan İKD üyeleri ve konuklarla yemekli bir eğitim semineri düzenlenmiştir. Yemekte üyelerin yaptıkları biber dolması yarışması, «Şilli'de Faşizm» semineri tekrarlanmıştır.

● Şişli Şubesine bağlı komisyonlar «Kreş Seferberliği Kampanyası» için 5 gecede 700 imza topladılar. Bu çalışmalar «Sakıncalı Piyade» adlı oyunun sergilendiği tiyatrodaki izleyicilerin katılımıyla gerçekleşiyor.

● Aralarında İKD Şişli Şubesi'nin de bulunduğu çeşitli demokratik örgütler 9 Eylülde Maden-İş Sendikası 6. Bölge salonunda kalabalık bir izleyici topluluğunun da katılımıyla «Şilli Halkıyla Dayanışma Günü» düzenlediler.

● İKD Fatih Şubesi'nin de katıldığı Bakırköy Demokrasi, Dayanışma komitesi tarafından düzenlenen barış

gecesi Bakırköy Halkevi'nde coşkuyla kutlandı. Çevre halkın ve esnafın katıldığı gecede Barış Derneğinden Bedir Aydemir, Nötron Bombasını ve bombaya karşı olmanın önemini anlatan bir konuşma yaptı. Konuşmayı 2. Dünya Savaşı'nı gözler önüne seren belgesel bir film izledi.

● İKD Balıkesir Şubesi üyeleri, dokuma fabrikasında çalışan kadınların çocuklarına emzirme odası ve kreş açılması için pazarda bildiri dağıtmışlardır. Aynı gün Kadınların Sesi Gazetesinin de satışı yapılmıştır.

● 26 Ağustos günü İKD İzmir Şubesi'nin hazırladığı «Ulusal Bağımsızlık» konulu seminere demokratik örgütlerden de katılım sağlandı. Aynı gün İGD Tiyatro Kolu ulusal bağımsızlık konusunu içeren bir de oyun oynadı.

● 10 Eylül 1978 günü İKD Manisa Şubesi'nin kongresi yapılmıştır. Yönetim Kuruluna şu arkadaşlar seçilmişlerdir: Filiz Nalbantoğlu, Emel Cırpan, Sabriye Yırtıcı, Muhterem Fazlılar, Gülşen Atalay, Selma Akdağ, Nalle Öz.

● Müşkele köyü, 2000 nüfuslu ve halkın geçimini zeytinliklerle sağladığı bir köy. Köyde ne sağlık ocağı var ne de ebe. Bursalı ilerici kadınlar köyün kadınlarıyla konuşmuşlar ve onların sorunlarıyla ilgilenmişlerdir. Köye ebe getirmek üzere imza kampanyası başlatan İKD üyeleri ayrıca köy halkıyla dayanışmalarını göstermek için onlarla birlikte kanal yapımına da katılmışlardır.

ÇANKAYA ŞUBESİ

● Ankara Çankaya Şubesinin emekçi kadınlar arasında yaptığı çalışmalar üyelerin evlerinde, gecekonduarda sürüyor. Eylül ayı sonlarında Öveçler mahallesinde 70 kadın ve çocuğun katıldığı poliklinik çalışmaları, çocuk beslenme seminerleri ve İKD'yi tanıtırma toplantıları bunun en güzel örnekleriydi.

● 30-31 Ağustos günlerinde Ankara'da bulunan Sovyetler Birliği Barış Koruma Komitesi Dış İlişkiler Dairesi Genel Müdürü Hodavera, 30 Ağustos günü İKD Ankara Çankaya Şubesi'ni ziyaret etmiştir. Mahallelerden ve işyerlerinden gelen kadınlarla yapılan çaylı sohbet toplantısında, Hodavera kadınların dünya barışındaki önemini ve Sovyetler Birliği'nde kadınların rolünü anlatmıştır. Cana yakınlığı ile herkezin kalplerini fetheden Hodavera'ya kadınlar kendi yaptıkları karanfillerden armağan etmişlerdir.

SAHİBİ: BERİA ONGER, SORUMLU YAZI İŞLERİ MD: BERRİN UYAR. ADRES: BABIALI CAD. TASVİRE HAN KAT 2 NO: 26 CAĞALOĞLU - İSTANBUL. FİYATI: 300 KURUŞ. ABONE FİYATI: 1 YILLIK: 36 TL. 6 AYLIK: 18 TL. YURTDIŞI 75 TL. DİZGİ: MET/ER MATBAASI, FİLM: TAB GRAFİK, BASKI: İZZET AKIN, TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM. SON BASKI TARİHİ: 1 Ekim 1978

YAZIŞMA ADRESİMİZ
KADINLARIN SESİ
GAZETESİ BABIALI CAD.
TASVİRE HAN KAT:2
NO:26
CAĞALOĞLU - İSTANBUL

Bu sayı 25 bin basıldı.